

Duurzame zorg

Zo verankeren we duurzaamheid
in onze zorginkoop

Inhoudsopgave

1	Onze betrokkenheid bij een duurzame samenleving	3
1.1	Duurzame zorg	3
2	Onze invloed via zorginkoop	5
2.1	Onze inzet	5
2.2	Samenwerking binnen Zorgverzekeraars Nederland	6
2.3	Erkennen en delen van best practices	6
3	De inhoudelijke focus verschilt per zorgsector	7
3.1	Farmaceutische zorg	8
3.2	Geestelijke gezondheidszorg (ggz)	8
3.4	Huisartsenzorg en multidisciplinaire zorg	8
3.5	Medisch-specialistische zorg	9
3.6	Wijkverpleging	9
3.7	Ziekenvervoer	10
3.8	Wet langdurige zorg (Wlz-zorg)	10
	Colofon	12

Onze betrokkenheid bij een duurzame samenleving

CZ groep heeft als zorgverzekeraar en zorgkantoor een maatschappelijke kerntaak: het zorgen voor toegankelijke en betaalbare zorg. Onze belangrijkste doelen zijn dan ook het bieden van toegang tot zorg en het zorgen voor een betaalbare en concurrerende premie voor onze verzekerden. De betrokkenheid bij mens en maatschappij zit in het DNA van onze organisatie.

In onze strategie hebben we vastgelegd dat het werken aan 'Environmental, Social en Governance'-doelen behoort tot het fundament van onze bedrijfsvoering. De directe impact van onze organisatie op het klimaat is beperkt. Onze indirecte impact – via de activiteiten van partijen in onze waardeketen – is veel groter. Daarom zetten wij ons, naast de continue inzet om onze eigen organisatie verder te verduurzamen, ook in om de negatieve impact in onze waardeketen zo veel mogelijk te beperken en positieve ontwikkelingen te stimuleren. Hierbij gaat het vooral om activiteiten van zorgaanbieders en producenten die gezamenlijk een relatief grote milieu- en klimaatvoetafdruk hebben.

CZ groep heeft in 2024 haar eerste klimaattransitieplan vastgesteld. Dit klimaattransitieplan beschrijft onze doelen en inzet op het gebied van het tegengaan van klimaatverandering, zowel in onze eigen bedrijfsvoering als in onze ketensturing via beleggingen en de inkoop van zorg.

1.1 Duurzame zorg

De grootste bedreigingen voor de gezondheid op de lange termijn zijn klimaatverandering en milieuvervuiling. Beide leiden tot steeds méér en andersoortige zorgvragen, zoals een toename van infectieziekten, hittestress, mentale klachten, allergieën, longaandoeningen, hart en vaatziekten, neurologische ziekten, infecties die van dier op mens kunnen overgaan en 'tropische ziekten' in het Westen. De zorgsector is zich ervan bewust dat zij zelf óók een substantiële impact heeft

op het klimaat en het milieu. De sector is verantwoordelijk voor zo'n 7% van de totale CO₂-uitstoot in Nederland en heeft ook negatieve impact door het afval dat geproduceerd wordt en de medicijnresten die in het water terechtkomen. Meer duurzaamheid is dan ook nodig om de zorg toekomstbestendig te maken. In het najaar van 2022 hebben diverse partijen de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 (GDDZ 3.0) ondertekend. De doelstelling is een onomkeerbare transformatie te bewerkstelligen naar zorg met minimale impact op klimaat, milieu en leefomgeving in 2050.

Ook CZ groep heeft zich aan de GDDZ 3.0 gecommitteerd. Dit is een onderdeel geworden van ons duurzaamheidsbeleid en zorginkoopbeleid. Bij het ondertekenen van de GDDZ 3.0 hebben we aangegeven dat we ons vooral richten op het bevorderen van doelmatige zorg, het voorkomen van verspilling van medicijnen en hulpmiddelen, en het dicht bij huis organiseren van zorg (met de inzet van digitale zorg). Dit ligt ook in lijn met onze kerntaak. We kunnen dit voor elkaar krijgen vanuit onze ketenverantwoordelijkheid en via partnerships: soms ver weg (als het gaat om de productie van geneesmiddelen) en soms heel dichtbij (door te stimuleren dat zorg anders of waar mogelijk minder en dus doelmatiger wordt ingezet).

We maken de zorg op drie manieren duurzamer:

- 1 We nemen de doelen van de GDDZ 3.0 steeds beter en gericht mee in ons zorginkoopbeleid.
- 2 We kijken per zorgsector naar de belangrijkste uitdagingen voor verduurzaming en zoeken goede oplossingen en best practices om te vergroenen.

We bespreken deze opties met zorgaanbieders.

- 3 We maken binnen Zorgverzekeraars Nederland deel uit van de werkgroep Verduurzaming Zorgsector. Daarmee verkennen we hoe we onze rol in het zorgveld zo goed mogelijk in kunnen zetten.

Onze invloed via zorginkoop

Met onze inkoopactiviteiten kunnen wij de verduurzaming van de zorg stimuleren. Bijvoorbeeld door per zorgsector duurzaamheidseisen in ons zorginkoopbeleid op te nemen en door zorgaanbieders te attenderen op duurzame initiatieven.

Om duurzaamheid te verankeren in ons zorginkoopbeleid, werken we met de pijlers van de GDDZ 3.0:

- 1 Bevorderen van gezondheid door het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezonde zorg en leefomgeving
- 2 Bevorderen van bewustwording en kennis aangaande de impact van zorg op het milieu en duurzame alternatieven en werkwijzen.
- 3 CO₂ uitstoot terugdringen met 55 procent in 2030 en klimaatneutraal in 2050
- 4 50% minder primair grondstoffengebruik in 2030 t.o.v 2016 en maximaal circulaire zorg in 2050 door circulair en maatschappelijk verantwoord inkopen
- 5 Verminderen van de milieubelasting van medicatie (gebruik) door minder medicijngebruik en aandacht voor milieubelastende medicijnen.

2.1 Onze inzet

Via onze zorginkoop hebben we verschillende mogelijkheden om bij te dragen aan de (versnelde) verduurzaming van het zorgveld. Onze mogelijkheden hangen samen met onze rol als zorgverzekeraar. Soms werken we hierin zelfstandig, bijvoorbeeld bij het ondersteunen van initiatieven. Waar nodig werken we samen met andere zorgverzekeraars om onze duurzaamheidsdoelen te behalen.

Agenderen

Wij voeren het politieke en bestuurlijke debat over verduurzaming in de zorg. Zo willen we tot gezamenlijke antwoorden komen op de dilemma's die deze verduurzaming met zich meebrengt. Denk aan vraagstukken op het gebied van gemeenschappelijke financiering.

Bewust maken

We willen dat onze medewerkers en verzekerden zich bewust zijn van het feit dat zorgverlening impact op het klimaat heeft en dat iedereen iets kan doen om de zorgsector te helpen verduurzamen.

Ondersteunen

Wij ondersteunen concrete, effectieve initiatieven in het zorgveld en helpen deze groter te maken. Bijvoorbeeld door initiatieven te delen als best practice (met zorgaanbieders en andere zorgverzekeraars).

Aanjagen

Wij nemen duurzame uitgangspunten als voorwaarden op in ons inkoopbeleid. Dit kan gaan om minimale eisen of om uitgangspunten van bewezen best practices.

Verbinden

Door onze relaties met zorgaanbieders en patiënten, cliënten en verzekerden kunnen wij een verbindende rol spelen tussen het beleid en de praktijk.

2.2 Samenwerking binnen Zorgverzekeraars Nederland

Zorgkantoren en zorgverzekeraars is het verduurzamen van de zorg noodzaak om ook in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan hun zorgplicht voor verzekerden. Binnen brancheorganisatie Zorgverzekeraars Nederland (ZN) zien we een duidelijke, gezamenlijke rol waarmee we bijdragen aan een gecoördineerde en doelgerichte transitie. In het [ZN uitvoeringsplan](#) vindt u de doelen en de belangrijkste acties en tijdlijnen per thema uit de GDDZ 3.0.

De samenwerkende zorgverzekeraars en zorgkantoren sturen allemaal gelijktijdig op de afgesproken doelen. Zo zorgen we voor gelijkgerichtheid in deze beweging. De focus ligt daarbij vooral op minder CO₂-emissies, circulair werken en minder milieubelasting door medicatie.

2.3 Erkennen en delen van best practices

CZ werkt aan het verspreiden van kennis en opschalen van groene initiatieven in de zorg door best practices te signaleren en uit te werken. Best practices zijn goede voorbeelden op lokaal niveau die de milieu-impact van de zorg verkleinen. CZ groep kan de opschaling hiervan stimuleren door te inspireren en te faciliteren.

In 2024 hebben we aan zorgmedewerkers gevraagd om zelf goede voorbeelden in te dienen voor de CZ Zorgprijs. Daar kwamen drie winnaars uit:

- De **Groene Huisarts** met een wachtkamerfilm genaamd 'Sta stil bij elke pil'. Hiermee wil de Groene Huisarts de vervuiling door medicijnresten in het afvalwater verlagen door bewustwording te creëren bij patiënten.
- Het **Centrum Orthopedie Nederland** met een innovatieve aanmeethelm voor epilepsie, waarbij gebruik wordt gemaakt van 3D-printing. Dit bespaart materialen en maakt het proces voor de patiënt veel aangenamer. Dit belicht mooi de sociale kant van duurzaamheid.
- Het **Maasstad Ziekenhuis** met het digitaliseren van de screening door de anesthesiologen. Dankzij de digitale screening neemt het aantal reisbewegingen van patiënten af (en daarmee ook de milieubelasting). Dit is een simpel en toch efficiënt idee dat als voorbeeld kan dienen voor andere zorgorganisaties.

De inhoudelijke focus verschilt per zorgsector

In hoeverre een zorgaanbieder positief kan bijdragen aan één of meer doelen van de GDDZ 3.0, verschilt per zorgsector. Ziekenhuizen hebben een belangrijke opdracht om hun energieverbruik te verminderen, terwijl de sector hulpmiddelen vooral impact maakt door te werken aan circulariteit.

We gebruiken de 'heatmap' van Gupta Strategists¹ om te bepalen op welke aspecten en sectoren we de nadruk leggen. Zo kunnen we de meest impactvolle initiatieven stimuleren. Voor sommige zorgsectoren gaat het al om duidelijke initiatieven, doelen en voorwaarden, terwijl het beleid voor andere nog in ontwikkeling is. Daarbij sluiten we waar mogelijk aan op de uitvoeringsplannen van de brancheorganisaties. Dit willen we de komende jaren in afstemming met het zorgveld steeds verder concretiseren en aanscherpen.

3.1 Farmaceutische zorg

Ontwikkelingen in het veld

Landelijk zijn er binnen de farmaceutische zorg meerdere initiatieven en samenwerkingsverbanden voor circulair werken, duurzaam produceren en het verminderen van medicijn(resten) in het afvalwater. Deelnemers en initiatiefnemers zijn zorgaanbieders, partijen uit de farmaceutische industrie, de overheid en waterschappen en universiteiten. Zo ontwikkelde Teva enkele jaren geleden samen met apothekers, het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik, Renewi en MediSchoon de Teva Retourbox om medicijnresten en verpakkingsmateriaal te verzamelen in de apotheek. Daarnaast wordt er meer bewustzijn gecreëerd in de maatschappij om zorgvuldig met geneesmiddelen en medicijnresten om te gaan. De Week van ons Water en Wereldwaterdag zijn goede initiatieven waarbij patiënten worden opgeroepen om medicijnresten in te leveren bij de apotheek. Een ander initiatief om verspilling van geneesmiddelen tegen te gaan, is Pharnaswap. Dat is een online deelmarktplaats waar Nederlandse apotheken en farmaceutische groothandels vraag en aanbod kenbaar kunnen maken van (dure) geneesmiddelen die de

houdbaarheidsdatum naderen en anders vernietigd moeten worden. Deze uitwisseling leidt tot kostenbesparingen en draagt tegelijkertijd bij aan een duurzamer systeem waarin spillage en afval voorkomen worden. Ook worden binnen de sector diverse innovaties verkend, zoals beter recyclebare doordrukstrips en het gebruik van milieuvriendelijkere materialen hiervoor.

Onze focus: spillage voorkomen

Sinds 2023 is binnen ons preferentiebeleid de minimale houdbaarheidsdatum van medicijnen aangepast van acht naar zes maanden. De eis dat het product bij levering aan de groothandel minimaal acht maanden houdbaar moest zijn, leverde in de praktijk veel spillage op. Een verlaging naar zes maanden zorgt ervoor dat er aanzienlijk minder verpakkingen vernietigd hoeven te worden. CZ groep streeft ernaar dat elke gecontracteerde apotheek duidelijk maakt waar ongebruikte geneesmiddelen en medicijnresten ingeleverd kunnen worden. Ook als de apotheek zelf niet het inleverpunt is, moet zij patiënten informeren over waar zij overgebleven geneesmiddelen kunnen inleveren.

CZ groep steunt het gedachtegoed van Pharnaswap. Daarom verkennen we de mogelijkheid om de aansluiting van apotheken bij Pharnaswap in onze waarde-monitor mee te nemen.

Binnen het preferentiebeleid vragen wij de leveranciers van geneesmiddelen om een verklaring over Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO-verklaring) te ondertekenen. Zo maken we leveranciers bewust van hun impact op mens en milieu, en het belang van een goede balans tussen mens, milieu en winst.

¹ Gupta Strategists, 'de inhaalrace naar duurzame zorg' (juni 2022)

Daarnaast blijven we binnen onze overeenkomsten ruimte bieden aan strategische partners met waardevolle groene initiatieven. Een mooi voorbeeld hiervan is Apotheek Asten. Zij zetten zich, samen met ons, in voor een gepaste verstrekking van medicijnen. Hiermee voorkomen we dat er onnodig veel medicijnresten bij het afval en in het afvalwater terechtkomen.

3.2 Geestelijke gezondheidszorg (ggz)

Ontwikkelingen in het veld

De lopende initiatieven binnen de ggz zijn vooral gericht op minder CO₂uitstoot en meer circulair werken.

De sector heeft al meerdere stappen gezet om de CO₂uitstoot te beperken. Bijvoorbeeld door routekaarten op te stellen voor de verduurzaming van het vastgoed, het gebruik van ledverlichting en bewegingsdetectoren, het installeren van zonnepanelen en warmtepompen, de inkoop van groene stroom, het opstellen van mobiliteitsplannen en het aanschaffen van ebikes en elektrische (deel)auto's. Op het gebied van circulair werken houden ggzinstellingen zich bezig met betere afvalscheiding, afvalpreventie en circulair inkopen. Daarnaast zien we initiatieven met gezonde, duurzame voeding. Deze duurzame initiatieven komen bij steeds meer aanbieders terug. In samenwerkingsverband [de Groene GGZ](#) werken meerdere ggzaanbieders samen aan de inzet van de natuur als bron voor mentale gezondheid.

Onze focus: duurzaamheid in inkoopgesprekken

Duurzaamheid is voor ons een standaard onderdeel van de inkoopgesprekken met ggzinstellingen. De komende jaren bekijken we hoe we instellingen kunnen ondersteunen bij het bereiken van de doelstellingen van de GDDZ 3.0 en hoe we inkoopcriteria kunnen inzetten om verdere duurzame ontwikkelingen aan te jagen. We willen de activiteiten van de brancheorganisatie versterken en hierbij aansluiten.

3.3 Hulpmiddelen

Ontwikkelingen in het veld

Leveranciers van medische hulpmiddelen zetten meerdere duurzame initiatieven in. Zo minimaliseren zij transportbewegingen door routes strak te plannen en het voorraadbeheer te verbeteren. Ook voorzien zij

bestelwagens van moderne technieken die rustig rijgedrag en brandstofefficiënte stimuleren. Verder scheiden zij afvalstromen en kopen ze waar mogelijk recyclebare artikelen in. De materialen die gebruikt worden om hulpmiddelen te maken zijn steeds vaker biologisch afbreekbaar. Bij de productie wordt ook steeds vaker gebruikgemaakt van 3D-printen. Dat is een duurzame techniek waarmee de hoeveelheid afvalstoffen tot een minimum wordt beperkt en waarbij materialen worden hergebruikt. Voor hun magazijnen investeren leveranciers in zonnepanelen, groene stroom, warmtepompen en circulair inkopen. Daarnaast bieden leveranciers van hulpmiddelen steeds meer (digitale) zorg en begeleiding op afstand, waardoor mensen langer thuis kunnen blijven wonen of zorg in hun eigen omgeving kunnen krijgen.

Onze focus: stimuleren van duurzame productie en verspilling tegengaan

CZ groep stimuleert leveranciers om doelmatig te leveren en om verspilling zo veel mogelijk te voorkomen. We stimuleren bijvoorbeeld dat zij passende hoeveelheden verbruikshulpmiddelen afleveren bij patiënten. Daarnaast hebben we aandacht voor goede communicatieprocessen, zodat mensen weten met wie ze contact op kunnen nemen als een hulpmiddel opgehaald kan worden.

In 2023 zijn we gestart met het vergoeden van de palliatieve kit om verspilling tegen te gaan. Dit is een box die preventief kan worden ingezet bij terminale patiënten om snel te kunnen handelen als er een plotselinge verslechtering of een acuut probleem optreedt. Een tijdige inzet door de huisarts zorgt voor rust bij de patiënt, voorkomt administratieve lasten bij de zorgmedewerker en faciliteert het hergebruik van ongebruikte hulpmiddelen. Steeds meer regio's zetten deze kit in.

3.4 Huisartsenzorg en multidisciplinaire zorg

Ontwikkelingen in het veld

Binnen de huisartsenzorg zien we veel lokale initiatieven en goede voorbeelden van verduurzaming. In 2021 verscheen het e-boek 'De Groene Huisartsenpraktijk', dat is ontwikkeld door het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV)

en Stichting Stimular. Hierin staan handvatten, tips en uitleg om gebouwen, de inrichting daarvan, de praktijkvoering en de consultvoering te verduurzamen. Voor de huisartsenspoedposten en de regionale huisartsenorganisaties is nu een soortgelijk document opgesteld. In januari 2025 heeft 'de Groene Huisarts', in opdracht van het ministerie van VWS, een Quickscan Duurzamer Voorschrijven opgeleverd. Die geeft huisartsen handvatten om de milieu-impact van medicatie te verminderen.

Onze focus: digitalisering, duurzame bedrijfsvoering en best practices delen

We delen goede voorbeelden met huisartsenpraktijken in ons kernwerkgebied. We zien dat verschillende regionale huisartsenorganisaties in hun plannen voor de komende jaren aandacht besteden aan het ondersteunen van huisartsenpraktijken bij verduurzaming. Daarnaast stimuleren we al enkele jaren de digitalisering van praktijk en consultvoering. Beeldbellen en econsulten zorgen voor minder vervoersbewegingen en dus minder CO₂-uitstoot. De volgende stap in deze ontwikkeling bestaat uit digitale triage en thuismonitoring. Met de S3prestatie Praktijkscan stimuleren we de huisartsenpraktijk om de bedrijfsvoering en de processen te verbeteren.

In 2024 hebben we de CZ Zorgprijs uitgereikt aan zorgaanbieders met veelbelovende duurzame initiatieven. De winnaar was 'De Groene Huisarts', die patiënten met voorlichtingsfilmpjes in de wachtkamer bewust wil maken van de milieu-impact van hun medicatiegebruik.

3.5 Medisch-specialistische zorg

Ontwikkelingen in het veld

We zien dat zorgprofessionals in de ziekenhuiszorg vanuit persoonlijke, intrinsieke motivatie steeds meer bijdragen aan de thema's uit de GDDZ 3.0. Zij ontwikkelden al meerdere duurzame initiatieven. Daarnaast beschikt bijna ieder ziekenhuis over één of meer [GreenTeams](#). Deze voeren initiatieven uit die zijn gericht op minder CO₂-uitstoot, circulair werken en minder medicijnresten in het afvalwater. Een belangrijke beweging is het vervangen van disposables door reusables, vanuit de OK en ziekenhuisbreed, in de vorm van alternatieven voor celstofmatjes, circulaire kleding en het vervangen van plastic beddenhoezen. Daarnaast gebeurt er veel op het gebied van groene stroom, luchtbehandeling, het tegengaan van medicijnverspilling en een kritische

beoordeling van de frequenties waarmee producten of hulpmiddelen worden vervangen of gewisseld.

Onze focus: duurzame zorgprocessen

In de regio's waar CZ marktleider is, gaan we in gesprek met de ziekenhuizen over verduurzaming van de zorg. Het gesprek heeft tot doel om de ambitie en verduurzamingsdoelstellingen van de zorgaanbieder te bespreken en de zorgaanbieders te stimuleren om hiermee aan de slag te gaan. Deze gesprekken vinden plaats aan de hand van de Top 35 in de uitvoeringsagenda's van de NVZ en NFU.

Steeds meer ziekenhuizen implementeren groene initiatieven. CZ neemt deel aan de ZN-werkgroep Verduurzaming van Zorg, waarin zorgverzekeraars met elkaar best practices uitwisselen, zodat we kennis over bewezen effectieve toepassingen bij ziekenhuizen verder kunnen delen.

Het [Milieuplatform Zorg](#) heeft in samenwerking met [Stichting Milieukeur \(SMK\)](#) de Milieuthermometer Zorg ontwikkeld. Dit instrument geeft inzicht in de milieuprestatie van een ziekenhuis en brengt dit terug tot de niveaus brons, zilver en goud. Steeds meer MSZ-instellingen gebruiken de [Milieuthermometer Zorg](#) om hun zorg en organisatie aantoonbaar te verduurzamen. Dit instrument sluit goed aan op de GDDZ 3.0-doelstellingen. Binnen ZN onderzoeken we gezamenlijk hoe we de certificering van de Milieuthermometer of een vergelijkbaar, zorgspecifiek instrument kunnen stimuleren.

3.6 Wijkverpleging

Ontwikkelingen in het veld

In de wijkverpleging wordt er in het kader van de Green Deal Zorg vooral gewerkt aan het verminderen van CO₂uitstoot, meer circulair werken en het creëren van een gezonde leef- en werkomgeving voor cliënten en medewerkers. We zien investeringen in onder andere in zonnepanelen en warmtepompen, vervoer met ebikes en elektrische (deel)auto's, de ontwikkeling van mobiliteitsplannen en het ondersteunen van cliënten vanuit positieve gezondheid en een gezonde leefstijl. Zorgaanbieders verbeteren verder hun afvalstromen en zij verduurzamen het inkoopproces met een focus op incontinentiemateriaal en wegwerpartikelen.

Onze focus: een duurzame inzet van personeel

Binnen de wijkverpleging blijven we letten op de duurzame inzetbaarheid van personeel. De zorg wordt immers voor 90% door mensen geleverd en deze staat fors onder druk. We kunnen hierbij een mooie combinatie maken met meer digitale zorg en minder reisbewegingen, CO₂-uitstoot en tijd. Dit onderwerp is onderdeel van het inkoopgesprek met aanbieders. Daarbij bespreken we de ambitie en de duurzame doelstellingen van de zorgaanbieder. We willen hen zo stimuleren om hiermee aan de slag te gaan. We hanteren hierbij de duurzame doelstellingen die zijn afgesproken tussen ZN en brancheorganisatie ActiZ.

3.7 Ziekenvervoer

Ontwikkelingen in het veld

De markt voor personenvervoer op aanvraag is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. De hele vervoerssector moet haar uitstoot beperken en duurzamer worden. Daarom onderzoekt de Europese Commissie hoe personenvervoer op aanvraag duurzamer kan worden, terwijl de markt goed blijft functioneren en problemen op het gebied van arbeidsvoorwaarden en veiligheid worden aangepakt.

Onze focus: innovaties stimuleren

Steeds meer vervoerders zetten elektrische taxi's en rolstoelbussen in. CZ volgt deze duurzame ontwikkelingen op de voet, zodat we hier in de toekomst verder op aan kunnen sluiten. We stimuleren onze vervoerders om innovaties en technologische oplossingen in te voeren die bijdragen aan duurzaam en toekomstbestendig ziekenvervoer. Duurzaamheid is ook een standaard onderwerp tijdens onze inkoopgesprekken. We onderzoeken daarnaast hoe we aanbieders van personenvervoer op afspraak kunnen helpen om de doelstellingen van de GDDZ 3.0 te bereiken. Sinds 1 januari 2025 hebben we een nieuwe partner voor ziekenvervoer, waarmee we gericht gesprekken voeren over verduurzaming.

3.8 Wet langdurige zorg (Wlz-zorg)

Ontwikkelingen in het veld

Duurzaamheid draagt bij aan een toekomstbestendige Wlz. Daarom is dit onderwerp opgenomen in het landelijke visiedocument over de Wlz en in onze regionale inkoopdocumenten (20242026). We onder-

steunen de GDDZ 3.0 en streven naar een klimaatneutrale langdurige zorg in 2050. We verwachten dat alle zorgaanbieders zich hieraan committeren. Brancheverenigingen ActiZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en GGZ Nederland zijn bij veel initiatieven betrokken. Uit jaarverslagen en bestuurlijke overleggen komt naar voren dat zij actief werken aan duurzaamheid. We volgen de landelijke ontwikkelingen, zoals de routekaart voor de verduurzaming van het vastgoed, het Werkprogramma Duurzaamheid 20212025 van VGN, de richtlijnen voor maatschappelijk verantwoord inkopen en het Uitvoeringsplan Duurzame Zorg van ActiZ. Bij de zorgaanbieders zien we initiatieven als groene gehandicaptenzorg en het groene verpleeghuis, een vermindering van het grondstoffengebruik, meer plantaardige voeding, duurzame huisvesting en duurzame initiatieven voor dagbesteding, zoals werken met een composteermachine.

Onze focus: integrale visie

CZ benadrukt het belang van de GDDZ 3.0 tijdens gesprekken met zorgaanbieders. Wij streven naar een integrale visie op duurzaamheid. Bij zorgaanbieders zien we koplopers en achterblijvers. De koplopers hebben een integrale visie op duurzaamheid waarin vastgoed, energie, zorg, voedsel en beweging terugkomen. Hierdoor is duurzaamheid een thema in alle lagen van de organisatie. Dit willen we stimuleren in het hele werkveld. Vastgoed heeft de grootste impact vanwege de hoge CO₂-uitstoot. De komende jaren voeren we duurzaamheidsdialogen waarmee we duurzaamheid vanuit het beleid naar de praktijk willen brengen. Dit doen we door goede voorbeelden te delen onder de achterblijvers en door afspraken te maken. We ondersteunen zorgaanbieders waar nodig om de doelstellingen van de GDDZ 3.0 te behalen en onderzoeken hoe wij inkoopcriteria kunnen inzetten om verdere verduurzaming te bevorderen.

Binnen de langdurige zorg ligt de focus op:

- 1 Energie: Zorgaanbieders met vastgoed en meer dan 250 fte worden gevraagd om CO₂-routekaart op te stellen. Wij bespreken met de zorgaanbieders welke acties zij gaan ondernemen en we spreken over het strategisch vastgoedplan.
- 2 Circulariteit: hierbij richten we ons op initiatieven met de meeste impact om het gebruik te verminderen, verspilling tegen te gaan en recycling te stimuleren. We verwachten dat zorgaanbieders hun afvalstromen in kaart brengen om de hoeveelheid ongesorteerd restafval te verminderen.

Deze verduurzamingen vragen iets van de zorgaanbieders en de zorgkantoren, maar ook van de cliënt. Er zal ook bewustwording moeten worden gecreëerd om zo de cliënten ook mee te nemen in de transitie en de activiteiten en gevolgen van deze transitie.

Colofon

Dit transparantiedocument Duurzame zorg maakt deel uit van het [Zorginkoopbeleid 2026](#). Over de voortgang rapporteren we onder andere in ons [jaarverslag](#). Dit jaar publiceren we voor het eerst een duurzaamheidsverklaring volgens de richtlijnen van de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) als onderdeel van het jaarverslag.

Onze inzet op dit thema blijft zich verder ontwikkelen.
We herijken dit transparantiedocument daarom jaarlijks.

Tilburg, april 2025

